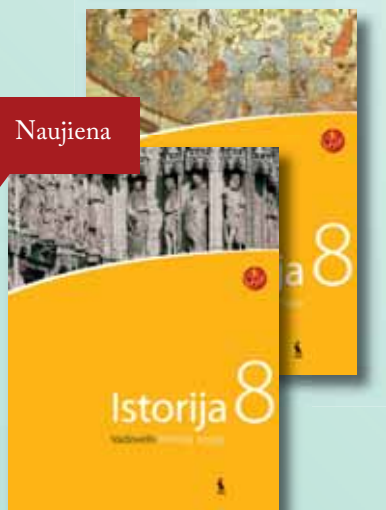

Kviečiame tyrinėti, atrasti, pažinti, kurti drauge su „Šok“ vadovėliais!

Istorijos vadovėlis VIII klasei

Naujiena

Kas ginčytųsi, kad pamokos kokybė labiausia priklauso nuo mokytojo. *Bendrosiose programose* nurodoma, kad esminis kokybiškos pamokos rodiklis – mokinių darbas, organizuotas taip, kad būtų ugdomos jų kompetencijos ir po kiekvienos pamokos mokinys galėtų

įsivertinti ir įvertinti savo darbo rezultatus. Profesionalus mokytojas supranta, kad pamoka nebėra vieno žmogaus teatras, skirtas prikaustyti mokinių dėmesį 45 min. Šiandieninis mokytojas pamokoje – tai režisierius, organizuojantis aktorių – mokinių – darbą. Kaip kiekvienam režisieriui, taip ir mokytojui, reikia scenarijaus. Juo puikiai gali būti „Šok“ serijos vadovėliai. VIII klasės istorijos vadovėlis (autorai S. Bužinskas, J. Litvinaitė, A. Sernecas), kaip ir kiti šios serijos istorijos vadovėliai V, VI, VII klasėms, tęsia tradiciją pateikti pamokos medžiagą taip, kad būtų sudarytos veiklos ir mokymosi galimybės įvairių gebėjimų, mokymosi stiliaus, pasiekimų lygmens mokiniams. Pamokos uždaviniai, pateikiami kiekvienos temos pradžioje, orientuoja mokinius į aktyvią veiklą. Juose pabrėžiama, ką mokiniai per pamoką darys: aiškinsis, nagrinės, įvertins, apibūdins, lygins, rūšiuos, išskirs priežastis, pasekmes. Kad mokiniai būtų motyvuoti siekti iškeltų uždavinių, kiekvienoje temoje yra pateikiamas trumpas pamokos įvadas. Čia aiškinama, kodėl tema svarbi šiuolaikiniam aštuntokui, kuo įgytos žinios bus naudingos kiekvienam mokiniui. Pamokos už-

davinių siekiama nagrinėjant temos šaltinius, istorikų darbų ištraukas, žemėlapius, iliustracijas, atliekant užduotis, kurios dar labiau apibrėžia kiekvieną veiklą. Pagal B. Bloomo pažinimo taksonomiją pateikiamos užduotys leidžia nuosekliai organizuoti mokinių veiklą, kryptingai ugdyti jų gebėjimus ir išlaikyti pamokos dinamiką. Pirmiausia atliekamos lengvesnės užduotys ir laipsniškai pereinama prie sudėtingesnių. Įvairaus lygio užduotys padeda mokytojui diferencijuoti mokymą, kiekvienam mokiniui sudaro galimybių patirti sėkmę ir padaryti pažangą. Pamokos rezultatus mokinys gali įsivertinti remdamasis temos išvadomis ir apibendrinimu. Skyriaus medžiagai apibendrinti skirta projektinė veikla. Ji atliekama mokantis kiekvieno skyriaus medžiagos. Projektai siekiama paskatinti mokinius domėtis ir pažinti gimtąją aplinką, tyrinėti savo krašto istoriją. Sudėtingesnės užduotys atliekamos vadovaujantis mokymosi žingsniais. Jie pateikiami atlankoje. Tai detali užduočių atlikimo metodika, kuria remdamasis mokinys kryptingai ir planingai veikia.

Jūratė Litvinaitė

Apie dailės vadovėlius

Naujiena

Dažnai tenka girdėti, kad per dailės pamokas vadovėlis nebūtinai. Pakanka nusakyti užduotį, parodyti keletą dailės kūrinių reprodukcijų ar mokinių darbų, pamokyti naujos dailės technikos ir mokiniai sėkmingai sukurs

įspūdingos raiškos kūrinių, kuriuo iškart galėsime papuošti mokyklą. Tačiau šiuolaikinės dailės pamokos tikslas – ne tik mokinio raiškos darbas. Atnaujintose *Bendrosiose programose* dailės pamokai keliami nauji uždaviniai, ugdymo turinys orientuojamas į kompetencijų ugdymą ir ypač į mokymąsi mokyti. Mokinys tampa aktyviu kūrybos ir jos pažinimo proceso dalyviu. Siekiama, jog per dailės pamokas veikla būtų organizuojama taip, kad lavėtų visi mokinių intelektualiniai gebėjimai. Šiems uždaviniams įgyvendinti puikiai pasitarnauja serijos „Šok“ vadovėliai. Pagal šios serijos metodiką parengti dailės vadovėliai nebeprimena monotoniškų knygų apie dailę. Vadovėlių struktūra kryptinga: kiekvienos pamokos uždaviniai ir tekstas, tikslingai parinktos iliustracijos, kūrybinės užduotys, klausimai ir žodynėlis moko mąstyti, kelti savitas idėjas, aktyviai ir kūrybiškai veikti. Toks dailės vadovėlis – tai ne vien informacijos šaltinis, jis – aktyvaus mokymosi vadovas. Vadovėlis padeda pasitikrinti ir reflektuoti savo patirtį, įtvirtinti žinias ir suvokimą, skatina savarankiškai ieškoti

vizualiųjų idėjų, tyrinėti dailės kūrinius ir savo aplinką, kurti įvairiais raiškos būdais, pažinti naujas dailės technikas, stebėti savo kūrybos žingsnius ir mokyti įsivertinti pasiekimus.

Dailės vadovėlis VIII klasei (autorės I. Staknienė, R. Tuinylaitė) išsiskiria turinio nuoseklumu, užduotys ir temos papildo viena kitą, yra viena kitos tąsa, ankstesnėse klasėse įgyta patirtis atpažįstama kitose situacijose ir susiejama su nauja mokomąja medžiaga. Vadovėlio medžiagą prasmingai susieja projektas „Gimtinė prorasos laša“. Jis teikia minčių, kaip mokykloje būtų galima derinti kelių mokomųjų dalykų ugdymo turinį, prasmingai bendradarbiauti mokytojams ir mokiniams, skatina mokinius tyrinėti savo gimtinę ir atrasti, kokių svarbių ir įdomių kultūros ženklų yra artimiausioje aplinkoje. Vadovėlio pabaigoje pateikiamas visiems serijos „Šok“ vadovėliams bendras skyrius „Mokymosi žingsniai“, sąvokų rodyklė ir laiko juosta, kurie padės mokiniams kryptingai tyrinėti ir vertinti dailę.

Irena Staknienė, Rima Tuinylaitė

KLASĖ	Lietuvių kalba		Pasaulio pažinimas	Anglų kalba	Matematika	Etika
1						
2						
3						
4						
	Lietuvių kalba ir literatūra		Gamta ir žmogus	Anglų kalba	Matematika	Etika
5						
6						
7						
8						

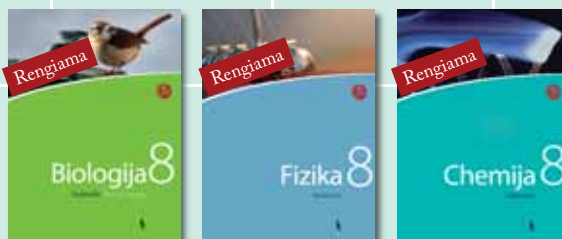
Muzika

Dailė ir technologijos

Leidyklos „Šviesa“ ir „Alma littera“ nuosekliai tęsia vadovėlių komplektų seriją „Šok“!

2012 m. rengiama

Muzika

Dailė

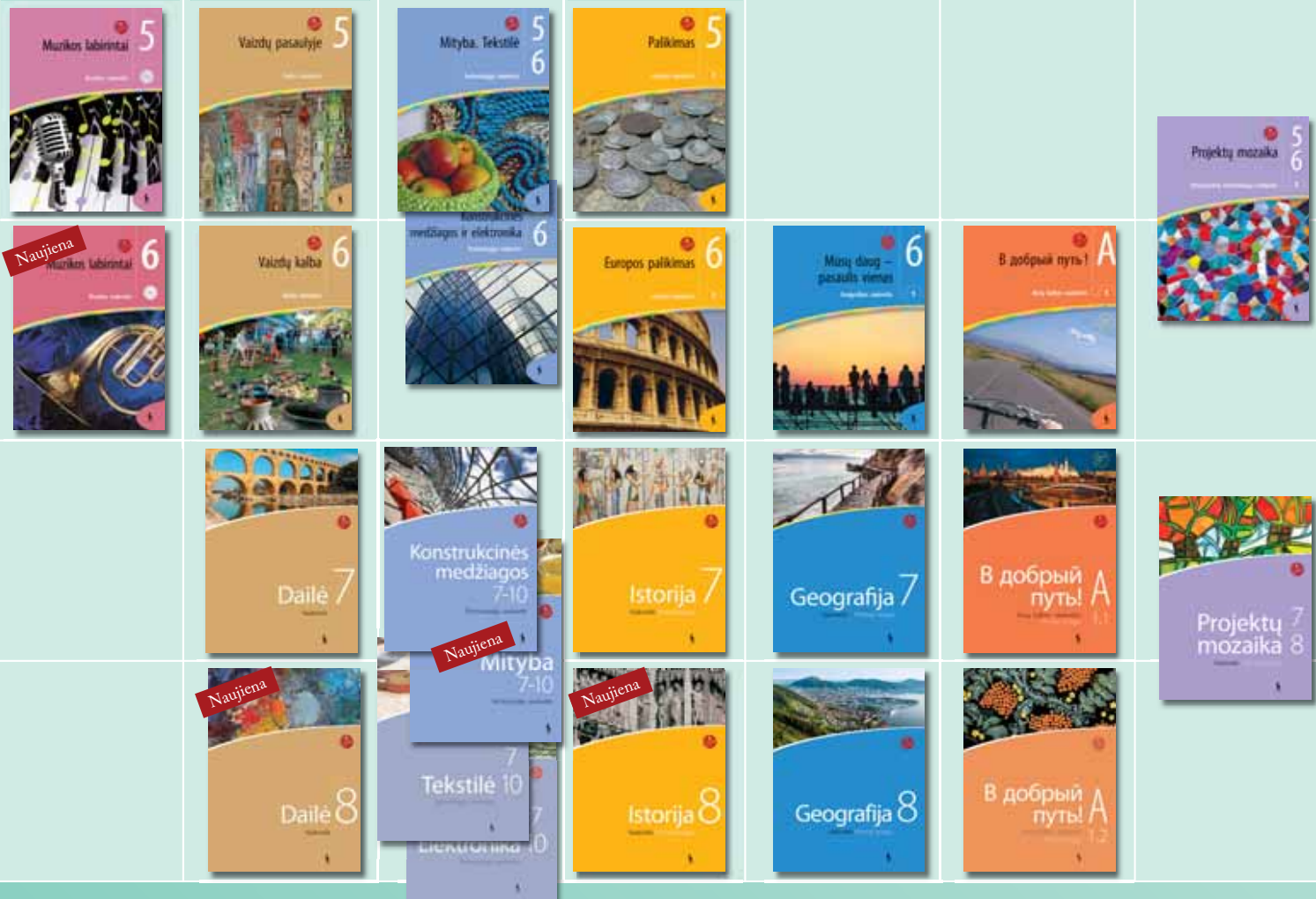
Technologijos

Istorija

Geografija

Rusų kalba

Informacinės technologijos

Vadovėliai „Biologija 7“, „Fizika 7“ eina „Mokslininkų pėdomis“...

2007 m. pasirodęs „Šok“ serijos gamtos mokslų vadovėlio „Mokslininkų pėdomis“ komplektas (vadovėlis, pratybų sąsiuviniai, mokytojo knyga) pasiūlė įvairių naujovių, netikėtų sprendimų. Tai pradėjo formuoti kitokį požiūrį į gamtamokslinį ugdymą, tarsi atsakė į klausimus, susijusius su šiuolaikinio paauglio gamtamoksliniu ugdymu: ko jį mokyti? kaip mokyti? kas jam svarbiausia? Mokydamasis iš šio vadovėlio mokinys tampa atradėju – kelia klausimus, ieško, tiria, atranda.

Gerąsias „Mokslininkų pėdomis“ tradicijas toliau tęsia nauji gamtamoksliniai ugdymui skirti vadovėliai. 2011 m. besimokančius fizikos ir biologijos pasiekus „Šok“ serijos vadovėliai „Fizika 7“ ir „Biologija 7“ VII klasei, o dar po metų – „Chemija 8“ VIII klasei.

Vadovėliuose „Biologija 7“ (autoriai K. Grinkevičius, J. Mikulevičiūtė, M. Purlienė, L. Firstova) ir „Fizika 7“ (autoriai A. Kanapickas, R. Skorulskienė) siūloma daug ir įvairių aktyvaus ir atsakingo mokymosi galimybių:

- praktinės veiklos darbų, užduočių, kurias atlikdami mokiniai aiškinasi naują medžiagą, įtvirtina ir praktiškai pritaiko žinias; naudodamiesi įvairiais šaltiniais ieško informacijos;
- veiklos būdų: darbas grupėmis, poromis, diskusijos, pristatymai ir kt.
- supažindinama su pamokos uždaviniais. Taip ugdoma mokinių atsakomybė už mokymąsi. Jie yra skatinami pasitikrinti, įsivertinti – kontroliuoti mokymosi procesą.

Taip pat šiuose vadovėliuose pateikiama instrukcijų, kurios moko planuoti, mokyti, įsivertinti.

Vadovėlio „Biologija 7“ mokymosi žingsniuose mokiniams detalai ir aiškiai aprašoma, kaip atlikti veiklas: *pasiruošti diskusijai ir dalyvauti joje, parengti pristatymą, dirbti poromis ir grupėmis.*

Įsivertinimo sistema. „Šok“ serijos vadovėlių kiekvieno skyriaus pabaigoje pateikiamos užduotys, kurias atlikdami mokiniai pasitikrina žinias ir gebėjimus. „Biologija 7“

vadovėlyje mokiniams siūloma ir užduočių įsivertinimo sistema: *kaip sekėsi atlikti užduotis, kaip sekėsi mokyti*. Remdamiesi kriterijais ir sutartiniais ženklais, septintokai mokosi įsivertinti, kaip sekėsi pasiekti mokymosi tikslus, apmąstyti mokymosi procesą – išsiaiškinti, kas sekėsi gerai, kas blogiau, ką reikėtų daryti kitaip.

Bendraamžių patirtis. Didelių atradimų pradžia – maži atradimai. Nuosekliai atliekant nesudėtingus tyrimus, papildomai besidomint gamtos mokslais, pasiekama puikių rezultatų. Kaip paskatinti vaikus domėtis juos supančia gamta? Gera paskata – bendraamžių patirtis. Vadovėlio „Biologija 7“ kiekvieno skyriaus pabaigoje pristatoma, ką nuveikė mokinių bendraamžiai, kuo domėjosi, ką tyrė, išsiaiškino.

„Fizika 7“ mokymosi žingsniuose patariama, kaip sėkmingai atlikti laboratorinius darbus.

Pagalba mokantis fizikos. Vadovėlio gale yra priedai, kuriuose aiškinama, kaip taisyklingai užrašyti matavimo ir skaičiavimo rezultatus, kaip spręsti kokybinius ir kiekybinius uždavinius. Mokydamasis fizikos, neišsiversi be matematikos, todėl vadovėlyje pateikiama ir matematinės informacijos. Čia esama ir užduočių, kurias atliekant reikėtų vadovautis vadovėlio priedų patarimais. Tokios užduotys žymimos priedų atlankos spalva.

Skyrius apibendrinamas pateikiant sąvokų žemėlapi, kuriame schematiškai vaizduojami sąvokų, skyriaus temų ryšiai (pagrindinės skyriaus sąvokos yra nuspalvintos skirtingomis spalvomis, o spalva reiškia temos numerį skyriuje).

Skyriaus kartojimui skiriamos kūrybinės praktinės užduotys. Joms atlikti prireiks ne tik fizikos žinių, bet ir išradingumo, fantazijos. Atlikdami šias užduotis mokiniai galės įsivertinti ir įtvirtinti savo gebėjimus.

„Fizika 7“ pratybų sąsiuvinio užduotys glaudžiai susijusios su vadovėliu, kiekvienos pamokos pabaigoje numatyta refleksija: pratybų sąsiuvinyje mokiniai užrašo, ko per

pamoką išmoko, kas buvo sunkiausia, ko nesuprato. Sąsiuvinyje pateikiama daug įvairių užduočių, bandymų, projektų, internetinių pamokos temoms skirtų nuorodų. Daugumoje temų nurodyti mokymosi objektai ir testai yra „Gamtos ir žmogaus“ tinklalapyje (<http://mkp.emokykla.lt>). Jie skirti pakartoti, ko išmokta V ir VI klasėse. Dirbant su šiuo pratybų sąsiuvinio, nereikės dar vieno sąsiuvinio, nes čia skiriama vietos vadovėlio užduotims atlikti, papildomai kažką užsirašyti.

Fizika nesibaigia užvertus vadovėlį, aplink nuolat vyksta fizikiniai reiškiniai. Skatinkime vaikus juos stebėti ir analizuoti.

Šių vadovėlių komplektai pasiūlys mokiniams veiklos ne tik per pamokas, tereikia pasinaudoti visomis jų siūlomomis galimybėmis!

Jūratė Mikulevičiūtė,
Rigonda Skorulskienė

